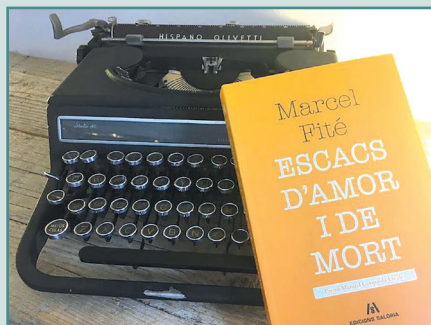

Escacs d'amor i de mort

Joan Deulofeu

MARCEL FITÉ

Escacs d'amor i de mort

Edicions Salòria
La Seu d'Urgell, 2017

El propassat mes de setembre es va publicar la novel·la *Escacs d'amor i de mort*, premi Manuel Cerqueda Escaler 2016, obra del nostre col·laborador Marcel Fité, autor d'una extensa i sòlida obra literària, amb publicacions tan diverses i sovint guardonades com *El carrer dels Petons*, *El cim dels Espadats*, *Els enigmes de la llengua*, *Prou dubtes.cat*, *El cançonner del rai*, *Històries de vetllador*, etc.

Tal com l'autor ens informa en el pròleg, l'obra parteix de la descoberta d'un text del segle XV que duu per títol *Escacs d'amor*, un poema pràcticament inèdit que constitueix el bressol dels escacs moderns i que, en el seu conjunt, és un compendi de la normativa actual del joc dels escacs.

L'audàcia, la perfecció i la bellesa narrativa del poema *Escacs d'amor*, en què la requesta amorosa d'origen mitològic es combinava amb el joc d'una partida d'escacs, va enlluernar l'autor de la novel·la. Que el poema i la partida que hi va aparellada contingués la primera versió que es coneix de les regles de jugar a escacs modernes, el va fascinar. Que aquest poema s'hagués mantingut amagat i inèdit durant tants anys el va refermar en la convicció que la nostra llengua i la nostra cultura, sotmeses des de tants anys, es troben encara en un estat de letargia i de submissió alarmants.

«Si algun dia disposo d'un mínim de temps —reflexiona l'autor en el pròleg— em plauria moltíssim de donar-lo a conèixer, de divulgar-lo. I això és el que intento fer, encara que només sigui per mitjà d'aquesta novel·la.»

El resultat és una obra de creació policíaca d'una alta qualitat literària i lingüística, molt atractiva, divertida i emocionant, que conté a més una multitud de missatges encriptats que el lector anirà desxifrant a mesura que avanci en la lectura. Els protagonistes principals són un ex-mosso d'esquadra i un ex-guardia civil, tots dos d'origen pirinenc, que, juntament amb la Clàudia —una intrèpida i meravellosa ex-prostituta—, investiguen uns misteriosos crims que s'han produït a l'Eixample de Barcelona.

L'assassí que persegueixen opera amb la precisió i la regularitat d'un cronòmetre. Abans de cometre cada crim envia un missatge aparentment indesxifrabable a la policia: una fitxa d'escacs i el fragment d'un poema antic. Un missatge que anticipa el que dies després trobaran entaforat a la boca de cadascuna de les víctimes. Per tot plegat, no es veu clar si l'assassí és un sàdic, un maníac sexual o algú amb un afany de poder i de notorietat insaciable.

El gran repte dels dos policies serà descobrir el significat dels missatges que l'assassí els envia i d'aquesta manera poder desvelar l'enigmàtic llenguatge que fa servir.

El fet que les dues primeres víctimes fossin professors de filologia té algun significat especial? I el fet que fossin homosexuals?

Si el lector s'atreveix a endinsar-se en el text, descobrirà moltes coses que van més enllà de la identitat l'assassí i del mòbil que el porta a matar: retalls de la serra de les Gavarres i de la Costa Brava, paisatges físics i humans del Pirineu, espais entranyables de Barcelona i, molt especialment, misteriosos fragments d'un dels més grans però poc valorats poemes de la nostra literatura: *Escacs d'amor*.

Una obra, en definitiva, molt recomanable per a passar una bona estona de lectura i descobrir un dels poemes més interessants, curiosos i desconeguts de la nostra llengua. |